

Приказ књиге Ратка Шкрбића *Сребреничка подвала*, Београд 2015.

Фонд „Историјски пројекат Сребреница“, Холандија

РАТКО П. ШКРБИЋ

СРЕБРЕНИЧКА ПОДВАЛА

Са освртом на Извештај
Комисије Владе Републике Српске 2004

Београд
2013

Прошло је готово две деценије од контроверзних дешавања у Сребреници у лето 1995. године. Од насилних догађаја који су им претходили, а који су обележили распад Југославије протекао је и дужи временски период. Ипак, и поред тога мало који од ових догађаја је одговорно и стручно историјски истражен. Овоме су делимично допринели уобичајни чиниоци када је реч о недавним историјским дешавањима – слаба доступност адекватне историјске грађе и недоступност значајног дела архивског материјала. Ипак корпус грађе којим располаже потенцијални истраживач југословенске кризе није занемарљив. Велики број докумената коришћен је као доказни материјал у разним судским процесима пред Хашким трибуналом па су потом на различите начине постали доступни јавности, многи учесници оставили су мемоарске записе а штампа је практично из дана у дан пратила развој конфликта.

Различит степен истражености тема у вези са распадом Југославије условили су политички разлози. Сребреница је ту врло специфичан и упечатљив случај. Доступна грађа која се односи на историју малог источнбосанског града у грађанском рату у БиХ је разноврсна, настала као део дуготрајног процеса. Војне депеше и извештаји, форензички налази, новински написи, судске пресуде и пресуђене чињенице, интервјуи и списи учесника – све то чини велику хрпу докумената уз помоћ којих треба разјаснити и разумети ратне догађаје у Сребреници. Ова грађа није само обимна, већ је и вишеслојна – настајала је са различитим мотивима и у разним политичким околностима. Разне институције и личности на чији рад истраживач мора да се ослони деловали су у складу са властитом агендом, па је и резултат њиховог рада, без обзира на ауторитет и институционалну подобност, контроверзан.

Овом сложеном проблематиком бавио се у свом истраживачком раду пуковник Ратко П. Шкрбић (рођен 1950), ратни командант пешадијске бригаде ВРС и истакнути војни педагог. Пуковник Шкрбић је последње године своје војничке каријере провео на командним положајима у ВРС и на наставничким дужностима у Војној академији у Србији. Ово богато војничко и педагошко искуство послужило је као чврста методолошка основа приликом бављења догађајима у Сребреници 1995. године. Књига *Сребреничка подвала. Са освртом на Извештај Комисије Владе Републике Српске 2004.* (Београд, 2013, 2015) представља наставак ауторових истраживања оличених у књизи *Сребреница – геноцид над истином* (Београд, 2011).

Књига *Сребреничка подвала* је богато документована, минуциозна студија, релативно уског тематског оквира. Наиме, аутор се у овој студији ограничио на два комплекса тема: праћење кретања ратних заробљеника муслиманских оружаних снага у Сребреници после пада енклаве и на војне активности у енклавама у Сребреници и Жепи, преваходно током 1995. године, али и у ранијем периоду где је то било нужно за сагледавање ових кључних догађаја. Овакав концепт студије условио је да је пред читаоцима релативно тешко штиво, нарочито за оне који нису упућени у проблематику ратних дешавања у БиХ, док је за оне који се темељније баве овом темом књига пуковника Шкрбића незаобилазна. Друге контроверзне теме којима се аутор бави у овој књизи су допремање хуманитарне помоћи у енклавама – да ли је она пристизала и да ли је било знатнијег ометања. Једно краће поглавље покушава да осветли тему размене територија и евентуалне тајне договоре руководства зараћених страна, ту је и темељна критичка анализа сведочења сведока тужилаштва у појединим *сребреничким процесима* и на крају подробна, и изразито негативна, анализа Извештаја Комисије Владе Републике Српске из 2004. године. Аутор се пажљиво трудио да буде термилошки прецизан и да све проблематичне појмове разјасни – на граници војне и правне струке таквих појмова је нарочито много.

"Сребреничка подвала" - приказ књиге Ратка Шкрбића

Пише: Милош Милојевић
недеља, 26 април 2015 08:07

"Сребреничка подвала" - приказ књиге Ратка Шкрбића

Пише: Милош Милојевић
недеља, 26 април 2015 08:07
